

Zpravodaj obce POČENICE - TETĚTICE

2
2020

Po vyřešení majetkoprávních vztahů mohla obec nechat udělat na fotbalovém hřišti v Počenicích nový trávník. Více na straně 3.

Děkujeme těm, kteří pro obec šili roušky, říká starostka

12. března vyhlásila vláda ČR kvůli pandemii koronaviru Covid-19 nouzový stav a od 18. března zakázala pohyb na veřejnosti bez ochrany úst a nosu. Spousta lidí se tak snažila sehnat jednorázové roušky, ty však byly nedostatkovým zbožím. Proto si lidé museli poradit sami a roušky ušít.

„Roušky pro nás šila Diana Kalábová, Miloslava Figarová, Dana Prnková, Ing. Josef Tesař a Stanislav Dopita z Pornic. Moc jim děkuji za jejich ochotu a dobrovolnou pomoc, díky nim měli lidé roušky k dispozici v obchodě s potravinami a mohli si je podle potřeby vzít,“ poděkovala starostka Pavlína Procházková.

Ne všichni obyvatelé Počenic-Tetětice měli totiž možnost si roušku obstarat, a to zejména senioři, kteří patřili do nejohroženější skupiny.

Obec také zajistila potřebné hygienické pomůcky do základní a mateřské školy. I když v kolektivu dětí je složitější dodržovat veškerá přísná opatření, personál

na ně pečlivě dbal. Obec do školy a školy dodala roušky a respirátory, teploměry, aby se dětem při příchodu do zařízení mohla měřit teplota, a také antibakteriální mýdla, gely a desinfekce.

„Děti mají citlivější pokožku rukou a desinfekce hodně vysušuje, proto jsme sehnali gely a mýdla. Jsou šetrnější,“ vysvětlila starostka.

Po dobu nouzového stavu se lidé po obci pohybovali minimálně a většina z nich vycházela z domu pouze v případě cesty do práce nebo na nejnnutnější nákup. I dětská hřiště zela prázdnotou, stejně jako fotbalové.

„Lidé respektovali veškerá nařízení a byli zodpovědní k sobě i k ostatním,“ řekla starostka.

Obec mezitím zajistila i jednorázové roušky, které má v zásobě v případě, že by byly v budoucnu potřeba.

text: Jana Hlavinková

SLOVO STAROSTKY

Milí spoluobčané,
věřím, že jste stejně jako já rádi, že už máme za sebou téměř všechna přísná opatření, která jsme dodržovali kvůli pandemii koronaviru Covid-19. Od

1. července nám odpadne poslední zásadní opatření a to, že i ve vnitřních prostorách už nebudeme muset nosit roušky. I život v obou místních částech se už vrací do normálu, což je vidět na dětských hřištích, na fotbalovém trávníku i na činnosti spolků. Zase pomaličku a se vši opatrností začínáme plánovat akce.

Zato se nám milovými kroky blíží prázdniny a děti budou moci zapomenout na školní povinnosti. I když letos mají tak trochu netradiční vysvědčení, doufám, že jsou se známky všichni spokojeni a deváťáci i maturanti všechno zvládli a podařilo se jim úspěšně dokončit studium a dostat se dál na vysněné školy. O prázdninách si všichni, děti i dospělí, budeme moci odpočinout, protože se už tolik nemusíme soustředit na restriktivní opatření vlády. I přesto Vás prosím o opatrnost a obezřetnost při Vašich výletech a dovolených po Česku i v zahraničí.

Přeji Vám co nejhezčí léto, dětem hezké počasí a spoustu zážitků s kamarády. Rodičům co nejméně starostí, prarodičům radost z vnoučat a Vám všem ostatním, abyste si dokázali letní měsíce užít podle svých představ.

Pokud bude mít nákaza příznivý vývoj a stát opět nezpřísní opatření, budeme se na Vás opět těšit na podzim při našich tradičních kulturních akcích.

S úctou, Pavlína Procházková

Zápis do školy proběhl netradičně, od září se otevírá Přípravná třída

I Základní a mateřská škola Počenic-Tětětice fungovala v době nouzového stavu v mimořádném režimu. Obě zařízení se uzavřela, a tak se rodiče museli o své školáky a předškoláky postarat sami. Zápis do 1. třídy se musel konat online, bez účasti dětí, i tak ale paní učitelky budoucím prvňáčkům zápis vynahradily. 17. června uspořádaly „Zápis jen tak pro radost“, aby si děti mohly vyzkoušet, jaké by to u zápisu na jaře bylo, na co by se jich paní učitelky ptaly, a prohlédly si prostory, které budou od září navštěvovat.

Do prvního ročníku ve školním roce 2020/2021 nastoupí 8 dětí, do mateřské školy také 8. Základní i mateřská škola mají stále volnou kapacitu.

Do Přípravné třídy bude chodit 6 dětí. Jedná se o projekt, který je určený dětem, které ještě nejsou zralé na nástup do 1. třídy. Je to mezistupeň mezi předškolním a školním vzděláváním. Přednostně do třídy nastoupí ti, kteří mají odklad školní docházky, aby se po roce mohli snadněji začlenit do 1. třídy. Nástup do Přípravné třídy je dobrovolný, žádají o něj rodiče na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny,

vzdělávání je bezplatné.

Výhodou třídy je individuální přístup pedagoga, který dětem například pomůže lépe se soustředit, pracovat na vadách řeči, zlepšit koordinaci pohybu a motoriku či odstranit potíže s psaním. Výuka bude od září probíhat dopoledne, po obědě mohou děti zůstat ve školní družině.

Mateřská škola zahájila svůj provoz za přísných hygienických opatřeních 25. května. Rodiče dopředu závazně nahlásili, zda jejich ratolest bude zařízení navštěvovat, nebo ne. Zájem měla asi polovina rodičů, do základní školy chodily téměř všechny děti.

*text: Jana Hlavinková
foto: Facebook školy*

UPOZORNĚNÍ

Vzhledem k rozšiřujícímu se počtu vozidel parkujících na veřejné zeleni nebo chodníku, při kterém dochází k poškození veřejného majetku, Obecní úřad Počenice - Tětětice upozorňuje vlastníky a uživatele předmětných vozidel, že se tímto svým konáním dopouští **přestupku proti veřejnému pořádku** dle ustanovení § 5 odst. 1 písm. g) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Současně s tímto upozorněním pak vlastníky a uživatele předmětných vozidel vyzývá, aby od protiprávního jednání neprodleně upustili. V případě, že se tak nestane, obecní úřad přistoupí k řešení oznámením příslušnému správnímu

orgánu, které bude mít za následek řízení o přestupku. Dle ustanovení § 5 odst. 3 písm. d) výše citovaného zákona je možné uložit za takovýto přestupek **pokutu až do výše 50 000 Kč**. Právomocné rozhodnutí o přestupku se pak zapisuje do evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů.

Přestože shora uvedený postup považuje obecní úřad za krajní řešení vzniklé situace, nelze s ohledem na poškození veřejného majetku v případě pokračování v protiprávním konání (tj. parkování na veřejné zeleni nebo chodníku) postupovat jinak.

Pavčina Procházková, starostka obce

Na fotbalovém hřišti je nový trávník

V prvních dnech května začala tolik potřebná regenerace hřiště v Počenicích. Již předtím proběhl postřik proti pleveľům a díky Agrodružstvu jsme mohli hrací plochu srovnat kvalitní zeminou. Firma Eurogreen nastoupila k pracím v pondělí 4. května. Vzhledem k tomu, že hřiště bylo za uplynulých 60 let bez výrazného zásahu velmi ztuhlé, nemohla se realizovat původně zamýšlená metoda Terramat, která spočívá v celoplošném hloubkovém uvolnění a podřezáním trávníku. Namísto toho firma Eurogreen propískovala hřiště šedesáti tunami písku a travním perforátorem s dutými trny, jež pronikají 6 centimetrů do půdy, hřiště provzdušnila. Dále odstranila travní plst, provedla smykování k odstranění travních drnů a dosela celou plochu 180 kilogramy travní směsi. Náklady na uvedené operace byly ve výši cca 160 000 Kč s DPH. Klíčové pro rekonstruovanou plochu je pravidelné zavlažování, sečení a hnojení, proto přibudou další náklady a celková částka na regeneraci hřiště překročí 250 000 Kč. Nicméně věříme, že obnovené hřiště bude využívat nejen místní škola a spolky, ale i všichni občané Počenic. Nechtěli jsme ale jít cestou nákladných kompletních rekonstrukcí jako Zlobice, Lutopecny, Bezměrov nebo Pačlavice, kde hřiště stála několik milionů. Regeneraci hřiště platí obec a jsou další potřebná místa v obou našich částech, kam je třeba finanční prostředky nasměřovat.

Vzhledem k tomu, že jarní část fotbalové sezóny byla kvůli koronaviru zrušena,

hřiště zažije premiéru až **18. července, kdy se uskuteční 27. ročník Memoriálu Jaromíra Pěňčíka**. Letos bude spojen i s oslavou 60 let založení fotbalového klubu. Turnaje se letos zúčastní družstvo

domácích, dále VIP tým Jiřího Janeckého a Zdeňka Nováka, rezerva Morkovic a po několika letech přijede i tradiční rival ze Dřínova. Těšíme se na Vás.

text: Josef Hrušák

Živnostníci nemusí po dobu pandemie platit nájem

Pandemie koronaviru Covid-19 se dotkla všech. Opatření, které vláda zavedla, postihla téměř všechny. Děti nemohly chodit do školy a školky a musely si spolu s rodiči zvykat na domácí online výuku. Také na obecní úřad lidé chodili vyřizovat záležitosti jen v nejnútnejších případech a v obou místních obchodech s potravinami pano-

valy přísná hygienická opatření. Obec také zajistila seniorům roušky a obědy, autobusové spoje jezdily v prázdninovém režimu, nekonaly se žádné akce a ani sportovní oddíly netrénovaly.

Koronavirus se tak dotkl nejen života v obci, ale i firem a živnostníků. Už vláda zavedla pomoc pro rodiče, kteří se museli

starat o své děti a nemohli chodit do zaměstnání, pro živnostníky, kterým se omezila poptávka či odbyt po jejich službách a výrobcích, a také pro firmy na výplaty pro zaměstnance. I Počenice-Tetětice se připojily k této podpoře a nabídnou pomoc místním živnostníkům, kteří mají pronajaté obecní prostory.

Stát pošle obci do rozpočtu kvůli koronakrizi méně peněz

V březnu byl vyhlášen nouzový stav kvůli pandemii koronaviru Covid-19 a ekonomika se začala propadat. Velké firmy zastavily či omezily výrobu, někteří podnikatelé nemohli vykonávat svoji výdělečnou činnost, jiní neměli kvůli obavě z nákazy žádné zákazníky. Stát se rozhodl vynaložit nemalé finanční prostředky na různá opatření, které vyčlenil ze sdílených daní. Ty byly určeny pro obce. Ministerstvo financí ČR tak obcím dalo vědět, že se sníží jejich příjmy o 10 %. Některé vesnice už kvůli tomu

přepracovávají rozpočet, jiné vyčkávat, jak se bude situace skutečně vyvíjet. To je případ i Počenic-Tetetic.

„Rozpočet jsme nepředělávali, vyčkáváme. Co se týče investic, jsme opatrní, sami nevíme, kolik peněz do rozpočtu skutečně dostaneme. Sledujeme vývoj situace a čekáme na oficiální zprávy z ministerstva financí,“ vysvětlila starostka Pavlína Procházková.

Vláda se rozhodla, že by mohla obcím výpadek příjmů kompenzovat tím, že za každého jednoho obyvatele jim mimořad-

ně pošle 1 200 Kč. Zatím ale není nic jisté.

S jakým rozpočtem budou moci obce počítat pro příští rok, si nikdo netroufá odhadnout. Záleží na tom, jak rychle se ekonomika vzpamatuje a život podnikatelů a firem, kteří platí státu daně, ze kterých jsou z velké většiny obce financovány, se vrátí do obrátů před koronakrizí.

Počenice-Tetětice dlouhodobě šetří na cyklostezku mezi dvěma místními částmi a tato akce spolu s chodníky v Teteticích zůstává prioritou.

V době koronaviru se ve školce dělala nová kuchyň

I když byl v době koronaviru omezený pohyb obyvatel po vesnicích, obecní pracovníci a brigádníci se i v době nouzového stavu starali o pořádek obci, o veřejná prostranství, o sečení trávy a o úklid.

„Někteří obecní zaměstnanci byli v pracovní neschopnosti, a proto jsme nabídli brigádu místním mladým lidem. Zejména studenti a ti, co nemohli kvůli nouzovému stavu chodit do práce, přivýdělek přivítali,“

sdělila starostka Pavlína Procházková.

Nepracovalo se jen na veřejných prostranstvích, ale také v budově mateřské

školy v Teteticích. Vedení využilo toho, že ve školce nebyly děti, a v patře budovy se dělala nová kuchyň. Místnost se zároveň vymalovala a uklidila.

„Stávající kuchyň už totiž nevyhovovala a hygienická stanice k ní měla výhrady,“ popsala důvod prací starostka.

texty: Jana Hlavinková

Kozlové už opět trénují

Kozlové po nuceném sportovním odpočinku zahájili od prvních červnových dnů opět svoji činnost. Jednak obnovili mužské tréninky v Morkovicích, ale také trenéři vyhnali mládež do přírody a na jiná sportoviště, i členy mládežnických oddílů, od nejstarších juniorů po začínající mladší žáky. Mladší kategorie mají zajištěno trénování na hřištích dětského světa Floria v Kroměříži.

Zatímco sportovní činnost byla utlu-

mena, výkonný výbor Kozla řešil v mezidobí přihlašování do soutěží v příštím roce. Kozel opět vysílá do soutěží tři družstva mládeže s tím, že paralelně s oficiálními soutěžemi České florbalové unie budou mladší žáci a začínající florbalisté v mladším věku nastupovat v lize jednoty Orei, která je jakousi neoficiální regionální florbalovou soutěží.

Dveře do Kozla jsou stále otevřené, nepořádáme žádné speciální nábo-

stačí přijít na trénink a domluvit se tam. Tohle platí pro všechny kategorie včetně mužů, kteří tradičně mají v soutěžích jak áčko, tak i rezervu, jakožto místo pro začínající florbalisty přecházející z juniorů nebo zkušené hráče, kteří touží po pohodovém, byť soutěžním vyžití se. Pro bližší info a prezentaci slouží oficiální facebooková prezentace klubu na adrese www.facebook.com/kozelpocenice.

text: M. Michajlovič

Sběrný dvůr v Morkovicích má nově otevřeno 3× týdně

Náklady na svoz odpadů rostou. Problémem jsou i plasty či papír. Zatímco dříve se svezené plasty a papír využívaly k dalšímu zpracování a svozová firma za ně ještě dostala zapláceno, dnes o ně není zájem a firma musí dokonce zaplatit, aby je mohla předat k likvidaci. Což už nyní vytváří tlak na zvyšování cen za svoz a lze předpokládat, že v budoucnu ceny ještě porostou. I tak má třídění odpadu velký význam. Když totiž lidé plasty, papír a sklo hodí do barevných kontejnerů, zaplatí Počenice-Tetětice za jejich svoz méně peněz, než kdyby je lidé hodili do popelnice. I přes to všechno se obec stále potýká s nešvary, jako jsou černé skládky či nepořádek u sběrných kontejnerů.

Rozložené krabice zaberou méně místa

„Okolo nádob se válí papírové krabice, plasty, a to je také mimo jiné proto, že lidé krabice nerozloží a hodí je do kontejneru celé. Tím pádem zaberou hodně místa a na ostatní nezbude prostor a odloží je vedle kontejnerů,“ uvedla jeden příklad za všechny starostka Pavlína Procházková.

Co se týká plastů, lidé je někdy nechávají v igelitových taškách a pytlech vedle žlutého kontejneru. Jednak je u nich pak nepořádek, který musí obecní zaměstnanci uklízet, a také když prší nebo fouká vítr, jsou plasty rozházené po okolí.

I když obec sama nemá sběrný dvůr a komunitní kompostárnu, může jakožto člen Mikroregionu Morkovsko, využívat

sběrný dvůr a kompostárnu v Morkovicích. Stejně tak jako její obyvatelé.

„V době koronaviru byli lidé doma, nejezdili na výlety a k příbuzným, a tak čas využívali k úklidu domů či zahrad. Sběrný dvůr v Morkovicích byl otevřený dvakrát týdně, což ale i z tohoto důvodu nestačilo. Proto jsme uvítali, když se od května rozšířila provozní doba na tři dny v týdnu. Lidé tak mohou sběrný dvůr využívat častěji,“ uvítala novou provozní dobu starostka Pavlína Procházková.

Na Sběrný dvůr do Morkovic lze zavést jakýkoliv odpad

I když je to do morkovického sběrného dvora pár kilometrů, v okolí obce se stále vyskytují černé skládky. Obecní pracovníci je pak na náklady obce uklízají a odvážení právě do Morkovic.

„Jsou místa, kde se černé skládky pravidelně tvoří. Mrzí mě, že se tak děje i přes opakované upozorňování obyvatel. Samozřejmě, že černé skládky mohou vytvářet i přespolní,“ dodala starostka.

Obyvatelé Počenic-Tetětic tak mohou na sběrný dvůr odložit:

Elektrospotřebiče

U elektrospotřebičů je důležité, aby je lidé odevzdali kompletní. To znamená, že lednice musí mít chladicí zařízení, drobná kuchyňská elektronika musí mít motorek, mobil musí být včetně baterie. Jinak obec za spotřebiče nedostane zapláceno jako za zpětný odběr, ale sama musí doplatit za jejich odvoz jako za nebezpečný odpad.

Odevzdat můžete:

počítače, monitory, televize, tablety, notebooky, klávesnice, tiskárny, kopírky, faxy, telefony, autorádia, rádia, radiobudíky, videokamery, hudební nástroje, elektrické vláčky, závodní autíčka, videohry, sportovní vybavení s elektrickými nebo elektronickými součástmi, digitální teploměry, tlakoměry, chladničky, mrazničky a jejich kombinace, klimatizace, pračky, sušičky, myčky nádobí, pečící zařízení, sporáky, plotny, mikrovlnné trouby, ostatní velká zařízení používaná pro vaření a jiné zpracování potravin, elektrická topidla, elektrické radiátory, elektrické ventilátory, ostatní ventilační a odsávací zařízení, vrtačky, zařízení pro soustružení, frézování, broušení, drčení, řezání, sekání, stříhání, vrtání, děláni otvorů, skládání, ohýbání, nástroje pro nýťování, přibíjení nebo šrubování, vysavače, čisticí stroje na koberce, šicí stroje, žehličky, kávovary, elektronické zubní kartáčky, holicí strojky a vysoušeče vlasů.

Kromě toho na sběrný dvůr patří:

- **Pneumatiky** z osobních automobilů, přívěsných vozíků i cyklistické pláště.
- **Textil – textilní obaly** (například chrániče matrací a pytle) a oblečení.
- **Kovy** – plechovky, hrnce, hliníkové předměty, barevné kovy, prázdné plynové bomby
- **Objemný odpad** – veškerý nábytek a podlahové krytiny.
- **Stavební suť** – cihly, kachličky, omítka, bílá keramika (hrníčky, talířky, porcelán), beton.
- **Nebezpečné odpady** – léky, žárovky, zářivky, barvy, ředidla, lepidla, technické oleje, baterie, akumulátory
- **Biodpad** – větve, dřevo, seno, tráva, piliny

text: Jana Hlavinková

Ilustrační foto

Provozní doba Sběrného dvora v Morkovicích (Uhřická ulice):

úterý 8-18 | čtvrtek 8-18

sobota 8-12

telefon: 725 294 522

Lidé mají k dispozici dalších 170 kompostérů na odpad ze zahrádek

Aby většina biologicky rozložitelného odpadu z domácností a ze zahrádek nekončila v nádobách na komunální odpad, už v minulosti se Počenice-Tetětice zapojily do dotační výzvy na nákup domácích kompostérů. Jelikož se všechny rozdaly a obyvatelé měli zájem o další, přidala se letos obec ke společnému projektu Kompostování v obcích Východní Moravy II financovaného z Operačního programu Životního prostředí Evropské unie.

„Lidé dostali kompostéry do zápůjčky na 5 let, poté propadnou do jejich vlastnictví. Přednostně vydáváme nádoby těm, na které se nedostalo v předchozích letech. Jsem ráda, že je o ně ze strany obyvatel velký zájem, většinu už jsme rozdali. Věříme, že díky kompostérům budou lidé házet méně trávy, ovoce a zeleniny do popelnic,“ míní starostka Pavlína Procházková.

Cílem projektu je zapojit co nejvíce domácností do domácího kompostování. Kompostéry jsou velmi důležité proto, aby lidé neházeli rostliny, plevel, ovoce, zeleninu, větvičky a listy do nádob na komunální odpad. Zároveň jsou praktické a lidé si nemusí na své zahradě vyčleňovat žádné speciální místo, aby si zřídili kompost. Obec se snaží obyvatele podpořit v třídění bioodpadu, protože nemá vlastní kompostárnu, ta je na Sběrném dvoře v Morkovicích. Zároveň je to i prevence proti pálení listí, větví a vypalování mezí.

Co patří do kontejneru na bioodpad?

Odpady z domácností. To znamená zbytky a slupky ovoce i zeleniny, zeleninová nať, jádřince, pecky z ovoce, pečivo, vaječné a ořešné skořápky, čajové sáčky, kávová sedlina, čistý starý papír, lepenka,

papírové kapesníky, zbytky vlasů a vousů, popel ze dřeva.

Odpady ze zahrady, čímž se rozumí posekaná tráva, listí, větvičky, drny, trus býložravých hospodářských zvířat, stará zemina i hlína z květináčů, piliny, hobliny, kůra, plevel, dřevní štěpka, ovoce, seno, sláma, košťály i celé rostliny.

Co nepatří do biologického odpadu?

Biologický odpad není produktem živočišného původu. Do kontejnerů tedy nepatří kosti, maso a kůže, mrtvá těla zvířat a jejich exkrementy, plasty, sklo, sutě a kameny, chemické látky a jejich obal, pytlíky z vysavače, cigarety, textil, jednorázové pleny, omáčky, pomazánky, vařené těstoviny a jedlé oleje.

text: Jana Hlavinková

Klubu českých turistů, odbor Morkovice Plán na II. pololetí 2020

5. 9.	Velký Kosíř (rozhledna)	Blešová Petra
19. 9.	Mikroregion Morkovsko - cyklo - dojezd Nítkovice	Pásková Kateřina
3. 10.	Chřibská 33 (organizovaná akce UH)	Bayerová Vlasta
17. 10.	Pustevny-Libušín	Blešová Petra
7. 11.	Morkovice-Zborovice	Staňová Jarmila
28. 11.	Švábka-Pačlavice-Prasklice	Bayerová Vlasta
12. 12.	Vánoční betlémy	Staňová Jarmila
30. 12.	Výstup na Brdo	Bayerová Vlasta
31. 12.	Rozloučení se starým rokem u svaté Anny	výbor

Na všechny akce jste srdečně zváni.

TJ Počenice-Tetětice pořádá XXVII. ročník

Memoriálu Jaromíra Pěňčíka

za účasti

TJ Sokol Dřínov

FC Morkovice B

V.I.P. tým

TJ Počenice-Tetětice

pro návštěvníky bude připraveno

- bohaté občerstvení
- vodní fotbal pro všechny zdarma
- tombola - 1.cena TV (22")
- taneční zábava KARA zdarma

**v sobotu 18. července 2020
od 13:00 hřiště Počenice-Tetětice**

partner akce Obec Počenice-Tetětice

Zpravodaj Obce Počenice – Tetětice. Periodický tisk samosprávného celku. Vychází třikrát ročně. Vyšlo v nákladu 300 kusů.

Vydavatel a místo vydání: Vydává obec Počenice – Tetětice, Počenice 74, 768 33 Morkovice. **IČO:** 00287601, www.pocenice.cz.

Copywriter a editor: Jana Hlavinková, jhlavinkova@seznam.cz. **Grafika a DTP:** Tereza Grósová.

Jazyková korektura: Mgr. Jana Buksová. **Foto:** Jana Hlavinková, archiv obce, archiv občanů. **Tisk:** KATOS Přerov Ev. č. zpravodaje: MK ČR E 19 246

Archeologové v Počenicích našli pozůstatky doby železné a bronzové

O tom, že zásadní poznatky mohou přinést i archeologické průzkumy v minulosti zastavěných a částečně předchozí činností zdevastovaných areálech, nás přesvědčil krátký výzkum realizovaný v prostorách zemědělského družstva v Počenicích. Současně se potvrdilo pravidlo, že umístění objektů zemědělských družstev, zakládaných v důsledku socialistické zemědělské politiky předchozího režimu, se ve většině překrývá s areály dřívějších aktivit. Tato skutečnost je pravděpodobně způsobena dvěma faktory. Prvním z nich je jistě jejich situování do zemědělsky a hospodářsky vhodných poloh, které korespondují se strategií umísťování původních pravěkých, protohistorických či raně středověkých sídlišť. Druhou rozhodující okolností je však také často značná rozloha těchto družstevních areálů, které se rozkládají i na několika hektarech v rámci katastrů poměrně malých obcí, a jsou tak obrovským plošným zásahem do krajiny.

Morkovsko není souvisleji probádané

Oblast západního Kroměřížska, ležícího na pomezí úrodné Hané a podhůří Chřibů, dlouhodobě uniká bližší pozornosti, přestože tato zvlněná krajina s velkým množstvím úrodných údolíček, postupně přecházející v pahorkatinu, má nepochybně z hlediska archeologie co nabídnout. Od 40. let minulého století, kdy vyšla studie „Morkovsko v pravěku“ od J. Skutila, se tímto regionem žádný z badatelů soustavněji nezabýval a archeologické poznání, zde shrnuté, bylo rozšířeno pouze o dva významnější výzkumy raně středověkých pohřebišť (Zborovice, Litenčice – výzkumy Muzea Kroměřížska v druhé polovině minulého století, komplexněji nepublikovány) a několik lokálních akcí záchranného charakteru na přelomu milénia.

V jižní části areálu se našly zbytky obytných staveb

Z katastrálního území Počenic byly dosud známy pouze ojedinělé doklady předchozí lidské činnosti, většinou ve formě náhodných a nelokalizovaných nálezů. V Červinkově soupisu (1902 - Morava za pravěku) ještě nefiguruje z území obce jediný nález, přestože J. Skutil se později

odkazuje na existenci záznamu o „starožitných památkách“ z Počenic již k roku 1896. Z území obce je zmíněn nález medvědího zubu, nálezy lužické kultury a nálezy z doby hradištní. Historie obce je obohacena (avšak bez odkazu) o nález sekeromlatu kultury se šňůrovou keramikou.

Z konfigurace terénu při seznamování se s projektovou dokumentací ohlášené stavební akce (založení silážní jámy) bylo zřejmé, že pravděpodobnost výskytu archeologických památek není zcela zanedbatelná. Tento scénář byl následně potvrzen již první den odborného dohledu, kdy kromě vlastní stavby silážní jámy byla zjištěna počáteční stavební aktivita v jižní části areálu, kde byla zrovna prováděna skrývka pro založení vsakovacího vaku na kejdu. Zde byly registrovány první zahloubené archeologické objekty. V hraně skrývky se zachovaly relikty po dvou obytných stavbách (polozemnicích) z mladší doby železné. Zbytek plochy uvnitř plochy vsakovacího vaku byl na základě tohoto nálezu strojně dočištěn, přičemž se vyrýsovala skupina plošně rozměrnějších, avšak semknutých rozměrných objektů.

Našly se 4 zásobovací jámy z doby bronzové

Paralelně s touto činností probíhalo na svahu nad protějším břehem vodoteče odstraňování nadložních vrstev v místě projektované silážní jámy. Zde byly rovněž zjištěny archeologické objekty, a to pouze v jižní části stavby (severní dvě třetiny plochy byly v minulosti nenávratně zničeny odtěžením zeminy při terasování terénu), kde se vyrýsovaly půdorysy čtyř zásobních jam, patřících dalšímu, dosud opět neznámému, sídlišti. Jejich výplně poskytly

pouze nepočtený materiál, který je datuje rámcově do doby bronzové.

O to bohatší byly nálezy v takzvaném „výrobním okrsku“, jak byla nazvána skupina objektů v ploše vsakovacího vaku. Tři z nich nesly stopy po specializované řemeslné výrobě a obsahovaly relikty pyrotechnologických zařízení (pícek) a drobných předmětů, které s výrobou souvisely. Jmenovitě se lze odkázat na železný nůž s kostěnou stříenkou, železný „průbojník“, zlomky tkalcovských závaží a přeslenů a opracované parohové nástroje. Ve všech třech „výrobních“ objektech bylo zjištěno velké množství strusky a drobných železných předmětů, souvisejících patrně s druhotným zpracováním kovů. Tuto teorii by podporovaly struskovité a železité vrstvy na dnech objektů a v okolí pícek. Jediným objektem z této skupiny, který nenesl přímé doklady výrobní činnosti, byla zahloubená chata s dvěma kůly v kratších stranách. Její výplň však obsahovala početný soubor keramiky a lze o ní uvažovat jako o zázemí dílenského areálu. Z hlediska prostorových vztahů v rámci sídliště je zajímavá skutečnost, že další zjištěné obytné chaty byly situovány ve značné vzdálenosti od okrsku a respektovaly pravděpodobně „ochranné pásmo výrobního areálu“, který působil vyloženě semknutě a tvořil samostatnou jednotku.

Mezi další předměty nalezené při výzkumu patří články bronzového opasku, železná spona nebo hrot oštěpu. Sídliště je na základě morfologických znaků na keramice a zmíněných doprovodných drobných nálezů datováno do stupňů LT C1 – LT C2 mladší doby železné – laténské.

text: Miroslav Popelka - ÚAPP Brno, v.v.i.

Marie Stavinochová píše tetětickou kroniku už 40 let

Kronikář. Člověk, který zapisuje historii života v obci. Člověk, který je nenápadný, a často se o jeho úsilí ani neví. Jeho práci lidé většinou ocení až o desítky let později, až z kroniky potřebují zjistit důležité a zásadní informace. Bez kronikářů bychom dnes nevěděli, kdy byla obec založena, jak se žilo, kdy byla postavena škola, „učitelák“ a kaplička, do kdy většina lidí pracovala pro zemědělský podnik Morkovice nebo jak dopadly volby. Marie Stavinochová se před čtyřiceti lety zhostila psaní tetětické kroniky a řadí se tak mezi nejdéle píšící kronikáře v celém okrese Kroměříž. Paní Stavinochová tak pečlivě zaznamenává všechny důležité události ve vesnici. Navíc zákon z roku 1920 ukládá obcím povinnost vést kroniku, takže si letos připomínáme výročí 100 let od tohoto nařízení. O tom, co všechno musí kronika obsahovat, jak se píše a jaký je celý proces její tvorby, mluví v našem rozhovoru.

Začala jste psát kroniku před čtyřiceti lety. Jak jste se k tomu dostala?

V roce 1980 mě oslovila tehdejší paní ředitelka školy. Obec totiž dostala nařízení z okresu od tehdejšího předsedy pana Zdeňka Foltýna a ona mě oslovila.

Měla jste s psaním předchozí zkušenosti?

Ne, měla jsem spíše technické povolání, celý život jsem byla zaměstnaná v Pal Magnetonu v Kroměříži. Pracovala jsem na směny, zpočátku jako dělnice, postupem času jsem se vypracovala na technickou kontrolu. Na pozici jsem vydržela až do důchodu.

Jak jste se tedy naučila kroniku zpracovávat?

Jako kronikářka jsem spadala pod Muzeum Kroměřížska a měli jsme k dispozici metodiku od Josefa Sládka. Ten vydával metodické listy, podle kterých jsem kroniku psala. Každý rok jsme všichni kronikáři z okresu museli do konce června odevzdat koncept kroniky ke schválení. Teprve potom jsem jej přepsala do knihy.

Vzpomenete si na nějaký zajímavý zápis, který jste během 40 let do kroniky psala?

text a foto: Jana Hlavinková

Na snímku je vidět původní obchod v Tetětících. Dnes už budova nestojí.

U tetětické kapličky stojí lípa. Kdysi byly u kapličky lípy dvě. Jedna z nich se však při prudké bouři zlomila a naštěstí spadla na silnici a nezpůsobila žádnou škodu.

Dále v minulosti býval obchod tam, kde je dnes rodinný dům s číslem popisným 100. Současný obchod je v domě, jehož součástí byly stáje pro koně. Z nich se pak udělal právě obchod.

Popište mi prosím, jak probíhá celý proces psaní kroniky, od zajišťování podkladů až po samotný zápis.

Nejprve si musím sehnat informace o dění v obci. K tomu mi slouží zápisy ze zastupitelstev, od spolků, institucí působících ve vesnici i od církve. Poté musím podklady protřídit a stanovit, které jsou pro zápis důležité, a které ne. Sestavím koncept, který se skládá z různých témat. Píšu o počtu obyvatel, o tom, jaké investice v obci proběhly, zaznamenávám i údaje o počasí, činnosti spolků, zajímavosti i to, kolik dětí nastoupilo do mateřské školy. Sepíšu koncept, který dám zastupitelstvu ke schválení. Teprve poté jej přepíšu do velké knihy s tvrdými deskami. Jeden rok života v obci má zhruba 25 stran v kronice.

Co když při přepisování textu do kroniky uděláte chybu? Jak ji pak odstraníte?

Nijak, musím si dávat velký pozor, abych chybu neudělala. V kronice nelze nic přepisovat, škrtat, přelepovat nebo mazat.

Čím do kroniky píšete a jaká je trvanlivost písma?

Dříve jsme kroniku museli psát dokumentárním inkoustem, dnes používám

centrofix. Zápis by měl vydržet až 200 let.

Změnila jste v průběhu let styl či způsob psaní kroniky?

Ne, základ zůstává stále stejný. Jen informace ze života obce se mění podle toho, jak se proměňuje život lidí ve vesnici.

Chodíte do Státního okresního archivu v Kroměříži na školení?

Jednou za rok nás ředitelka paní PhDr. Jitka Zezulová sezeve na seminář. Říká nám, jak si máme sehnat informace, na co nemáme zapomenout, co máme zapsat a co naopak ne, dává nám podněty pro zápisy, abychom psali například i o strozech, zahradách či obchodě. I tohle budou pro historiky jednou velmi důležité informace. S ostatními kronikáři sdílíme navzájem své zkušenosti.

Kde jsou uloženy kroniky Tetětice?

V Kroměřížském archivu a jsou i digitalizované.